

Oppositionen vill utmana kommunens verksamheter

■ Den borgerliga oppositionen i Hallstahammar vill att kommunen ska införa utmaningsrätt. Med det menas att om ett företag tror sig kunna bedriva en specifik tjänst eller verksamhet, som i dag bedrivs i kommunal

regi, billigare och med bibehållen eller högre kvalitet ska företaget kunna begära att tjänsten blir upphandlad. Kommunen skulle då vara tvungen att starta en upphandlingsprocess.

Kommunen ska självklart ha möjlighet att säga nej om det finns synnerliga skäl, menar de fyra motionärerna från moderaterna, kristdemokraterna, folkpartiet och centern.

MIKAEL JOHANSSON

”Ibland känner jag mig som ett fornminne”

– Jag trivs. Jag är fastvuxen i vägarna här, säger Majrit Eliasson, som bor i den gamla skogvaktarbostaden i Ursjötorp. På måndag släpps en ny bok om traktens unika historia.

Då och då ringer telefonen och Majrit Eliasson reser sig upp ur stolen och går ut till hallen och svarar. Vid ett tillfälle är det dottern

i Surahammar som påminner henne om att hon ska hämta barnbarnen i skolan. Vid ett annat tillfälle är det grannen som ber om hjälp med att mata hästarna. Majrit antecknar en kod till låset

på stallet där hon ska hämta höet. Sen kommer hon tillbaka till köket där jag just försett mig med ännu ett bragokex med chokladöverdrag. Regnet slår mot fönsterblecket och det är kallt i huset trots att Majrit eldat i vedpannan sen tidigt imorse. Lyckligtvis är hon inte särskilt frusen av sig. Annat var det med maken Kalle. Han lassade på fullt med ved i pannan innan han gick och la sig. Men först efter att hustrun somnat med öppet fönster.

Vedpannan var en av flera saker som Majrit var tvungen att lära sig när maken hastigt gick bort i cancer för sex år sedan. Först trodde hon att hon var tvungen att flytta. Men strax insåg hon att hon klarade av olika maskiner som hon aldrig varit intresserad av och aldrig behövt bry sig om.

– Den här ackumulatortanken ska eldas på ett speciellt sätt och det tog ett tag att lära sig det där. Sen var det ju bekymret med veden. Men jag fick hjälp av några grannar att dela på stockarna och lyfta upp i klyven. Och sen var ju gräset tvunget att bli klippt. Så det var ju bara att ta fram gräsklipparen. Jag klarade av att starta den. Men om jag skulle bo kvar här var jag ju tvungen att lära mig att fylla på olja och sänt där också. Bilen var ju ett annat bekymmer. Jag visste ingenting när jag öppnade motorhuven. Men då hade jag hjälp av Gunnar, som bor här strax intill. Och motorbåten ute vid sommarstugan vid Storön hade jag aldrig kört. Så jag sa till en av gubbarna: ”Jag får väl ro över”. ”Nej, det behöver du inte när du har motor” svarade han. Han följde med och visade hur motorn fungerade och hur jag skulle styra. Sen puffade han ut båten och jag fick klara mig

själv. Det gick bra. Och sen dess har jag startat själv och åkt själv. Men det är en sak som jag fortfarande inte klarar: att byta lampa i hallen, säger Majrit och brister ut i ett leende.

Första gången hon kom till Ursjötorp var i början av 1960-talet när hon jobbade på ett barnhem i Fagersta och skulle skjutsa en arbetskamrat till dennes mormor och morfar. Majrit tyckte att det såg väldigt ödsligt ut och undrade hur någon kunde vilja bo så långt ut

i skogen. Men det var här ute i obygdens som hon skulle träffa sitt livs kärlek, en skogshuggare som var morbror till arbetskamraten. Han arbetade för Snefringe Häradssällmanning och några

år senare flyttade de ihop i det hus som vi nu sitter i och som alljämt ägs av makens gamla arbetsgivare. När hon beskriver sin make som lättsam, trevlig och rolig får jag en känsla av att adjektiven skulle kunna stämma in på henne själv.

Men plötsligt börjar tårarna rinna i det anars så glada ansiktet. Fortfarande sörjer hon sin make.

– Det vart så tyst. Så fruktansvärt tyst när Kalle dog. För han var ju den som alltid sjöng och pratade och var glad. Vintrarna är långa här ute. Men sommaren går bra. Och jag har ju barnen och barnbarnen.

På väggen i köket sitter en inramad dikt som Majrit fått i present från ett av barnbarnen. ”När mamma vill ha råd/ har mormor ofta svar/för hon kan ösa ur/all kunskap som hon har (...) När barnbarn växer upp/finns mormor där som stöd/sin kärlek och sin tid/hon ger i överflöd ...”

– Barnbarnen trivs här ute något otroligt. De slås faktiskt om att få komma ut hit. De håller reda på vem som var här sist och säger ”det är min tur nu”.

Det har slutat att regna, talgoxarna sjunger för fullt och Majrit är åter glad när hon ber sig ut för att ge hästarna mat. När jag frågar henne hur det var att bli intervjuad av författaren Ulla Lovén, som skrivit en bok om Snefringe Häradssällmanningens historia, säger hon så här:

– Ibland känner jag mig som ett fornminne som går här ute. Skogen som växer här utanför huset planterade jag när jag kom hit. Det är bara att titta på den så vet man att jag har varit här länge.

MAGNUS GUSTAFSON

Matar grannens hästar. Majrit Eliasson trivs i den gamla skogvaktarbostaden i Ursjötorp i Lisjö, även om det är lite ensamt efter att maken gick bort i cancer för sex år sedan. Den här förmiddagen hjälper hon till på granngården.

Snefringe Häradssällmanning mellan bokpärmar

På måndag släpps en ny bok om Snefringe Häradssällmanningens historia, som bland annat omfattar Hallstahammar och Surahammar kommun.

Under tre år har frilansjour-

nalisten Ulla Lovén skrivit en historik om Lisjö, Berg och Svedvi, som ingår i Snefringe Häradssällmanning och med minst tusenåriga anor. Med hjälp av nedslag i protokollböcker från 1866 och framåt samt ett stort antal intervjuer beskrivs utvecklingen på landsbygden under en tid av

stora samhällsförändringar. Författaren Ulla Lovén har tidigare skrivit en bok om Norunda Häradssällmanning, som ligger tre mil norr om Uppsala. Ulla Lovén berättar att hon intervjuat fler personer och haft möjlighet att lägga ner mer tid på arbetet med boken om Snefringe.

– Jag har träffat gamla skogshuggare som har berättat personliga minnen, säger hon.

Snefringe Häradssällmanning återfinns i kommunerna Surahammar, Hallstahammar, Köping och Skinnskatteberg. Häradssällmanningen omfattar 7 749 hektar. Mer-

parten består av produktiv skogsmark. Men Snefringe omfattar även sjöar, våtmarker, torvmossor, rester av gammal jordbruksmark och bebyggelse samt kulturlämningar.

Snefringe Häradssällmanning är den största av sammanlagt ett 60-tal häradssällmanning-

ar i Sverige. Häradssällmanningen är sannolikt landets äldsta form av fungerande gemensamhetsägande.

MAGNUS GUSTAFSON
0220-530 06
magnus.gustafson@vlt.se